

“La Festa del Renaixement és una fàbrica de productes d’espectacle”

ENTREVISTA A

Marga Julià directora d’actes propis de la Festa del Renaixement

Tortosa Andrea Capilla

Pregunta: Quin va ser el teu primer vincle amb el Renaixement?

Resposta: S’inicia a la primera edició, que va ser del 31 de maig al 2 de juny del 1996, en què contracten la companyia Tamquam que tenia a Barcelona per a venir a fer una *Commedia dell’Arte*. La vam representar fora dels Reials Col·legis, amb l’anècdota que va diluïr. Tot i que plovia a bots i barrals, la gent van obrir el paraigües perquè els interessava el que estàvem fent, però, clar, va arribar un moment en què els actors estàvem negats. Aleshores vam aturar l’obra, vam parlar amb l’organització, vam entrar als Reials Col·legis, i els actors ens vam posar a una banda del claustre, i el públic, a l’altra, per a acabar de veure la comèdia. I així la vam acabar (riu).

P: Com explicaries a un desconegut què és el Renaixement?

R: Conec moltes festes locals i hi ha festes del Renaixement i n’hi ha de medievals, tot i que s’acostumen a posar dins un mateix sac. D’estes últimes n’hi ha moltíssimes, però del Renaixement les podem comptar amb els dits de la mà. Tant per la faena com a actriu o com a cap d’una companyia, com per la d’organitzadora dins de la festa per a captar grups, jo diria que ténim la millor festa de recreació històrica d’Espanya: en l’àmbit del rigor històric i també de l’oferta de programació. I no només enguany perquè siga la 25a edició, sinó perquè no tenen res a veure: les altres festes són un mercat i tres companyies, i aquí podríem fer-la sense el mercat.

P: En estos 25 anys, el Renaixement ha anat habitant diferents espais. Com recordes aquelles primeres edicions i com han canviat alguns d’estos mateixos espais?

R: Quan vens com una companyia contractada, veus on actues i no hi ha temps de veure gaire més. En canvi, el 2007 quan entro a l’organització començo a veure les coses amb una altra perspectiva. Naturalment, ha canviat d’es-



pais i s’ha eixamplat molt perquè ens ho demanava la mateixa festa, però, també, el públic, que cada cop n’hi havia més. Perquè et faes una idea, quan vaig arribar el 1996, a l’Absis de la Catedral hi aparques; i al carrer de la Rosa, que ara des de fa molts anys que és de vianants, hi circulaves amb cotxe. D’altra banda, també es pensa a oferir i vincular espais, com fem enguany amb la incorporació del Clos del Riu, que creiem que serà un èxit; com, també, la plaça de la Catedral.

P: El Renaixement ha propiciat que s’arrangés o rehabilités el nucli antic de Tortosa, cosa que ha fet que la festa s’hi anés desplaçant?

R: Bé, era una necessitat molt candent que hi era i que s’ha anat fent. L’Absis de la Catedral, des que es va arreglar i s’hi va fer tota la remodelació, la veritat és que ha sigut un èxit, no només per a la festa, sinó per a la ciutat. A més, en el moment de pensar com es volia fer, es va tenir molt en compte el tema dels espectacles. La prova està en el fet que s’hi fan activitats des de la primavera i fins a finals de tardor, i fins i tot a l’hivern.

P: Quant a la programació: s’ha passat de contractar molts espectacles de fora a tenir-ne molts de

ESPAIS

“L’any 1996 a l’Absis teníem aparcaments i ara és un gran espai de la Festa del Renaixement”

OBRES TEATRALS

“Darrera de tots els treballs hi ha una gran tasca de recerca de documentació”

nascuts al mateix territori per a la festa.

R: Sempre dic que la Festa del Renaixement és una fàbrica de producte d’espectacle i companyies, que giren no només per Espanya, sinó també per Europa. El meu prisma és diferent: vaig passar d’estar en una companyia privada, a venir aquí i dedicar-me a la part d’organització. El 2010, des de l’Escola Municipal de Teatre vam començar a introduir-nos-hi a poc a poc, i ara ja fa 12 anys que hi fem espectacles. En aquells primers anys vam crear la companyia Lo Tat, que feia una *Commedia dell’Arte* al Renaixement que vam arribar a portar a França. Ara, per diversos motius, Lo Tat no existix, però sí que ho fa La Companyia, que ens encarreguem de cobrir la necessitat d’espectacles infantils. Això ha anat evolucionant, i cada cop els espectacles són fets per més joves. Així, l’espectacle d’*El Quixot* també va ser xiquet està fet per alumnes d’entre 10 i 11 anys, que estaran actuant al mateix ritme que les companyies professionals: quatre representacions diàries. Però també penso en els Abanderats de Tortosa, que volten per Espanya, Portugal, França i Itàlia; o la Fanfara de la Vegueria, que també són grups potents que s’han creat vinculats al Renaixement. A més, des de fa molts anys que al Renaixement hi ve molt de programador a veure espectacles i després contacten amb les companyies.

P: Darrere de totes estes obres hi ha una gran tasca de documentació: de vestuari, llenguatge, vocabulari de l’època, danses... Com us prepareu?

R: T’has de documentar molt, però a mi em passarien els dies: agafes un llibre, després l’altre, parles amb Albert Curto... Les meues dos passions són molt dife-

rents dins del món teatral: d’una banda, la *Commedia dell’Arte*, i d’altra banda, el teatre musical. Són dos branques que semblen molt diferents, però que en el fons es conjuguen. A més, s’ha d’escriure amb un altre lèxic, més antic, però això enriqueix els actors, sobretot, els més joves, perquè no parlen així. La gent llegix molt poc actualment, amb la qual cosa tampoc s’enriqueix, i fent això adquireixen una riquesa de llenguatge important.

P: Hi ha algun moment clau en què la gent de Tortosa s’haja fet seua la festa del Renaixement i que passés a tenir-hi un paper actiu?

RECREACIÓ

“Festes com la nostra de recreació històrica es poden comptar amb els dits de la mà”

R: No sabria què dir, perquè la festa comença i fa una expansió els primers anys, però totes les coses estan vinculades a la part econòmica. Durant alguns anys van gastar-s’hi molts diners, però després va venir una recessió, el 2008 i 2009, tot i que paral·lelament va ser un moment en què s’incorporen i es creen molts espectacles locals.

P: I arriben dos anys de pandèmia.

R: On no hi ha haver-hi Festa del Renaixement, però es van fer els Flaires i el Ban només amb entitats locals i no va venir ningú de fora. L’any passat ens vam permetre fer, en tancat, espectacles, durant els tres dies, només amb entitats locals. Un canvi destacat fou quan la Festa es va obrir a entitats que no hi estaven vinculades.

P: Per exemple

R: Lo Golafre va entrar el 2009, tot i que són diables des de fa més de 30 anys i resulta que el cap de l’entitat toca la trompeta, així que vam buscar material, els vam donar vestuari, el primer any, i així vam crear un producte que ara els funciona molt, més enllà dels diables. O la incorporació del Ball de Diables Lucifer, amb el Terç del Vescomte de Castellbò: eren una entitat que volia vincular-se a la festa i no sabia com, només tenien gent i ganes, doncs vam pensar què fer. En este sentit, s’han creat entitats més independents, com Lei Joglars de l’Ebre, que volien fer balls i van crear l’associació per a fer-ho. I així es vincula la gent. ■